

var ønskeligt, at tv's produktionstid kunne blive mindre presset, men af økonomiske årsager er der ingen udsigt hertil foreløbig. Sammenhængende hermed er det vanskeligt for tv at opbygge en grundig uddannelse af medarbejdere til kunstneriske produktionsområder. Det må være rigtigt, at uddannelsen af filmkunstnere tager hensyn til alle filmens anvendelses- og forevisningsformer.

DR ønsker også at fortsætte en udbygning af samarbejdet om kortfilmproduktionen. Det er vigtigt, at der består flere selvstændige udtryksmuligheder på filmområdet, som det er tilfældet med den eksisterende fondsstøttede kortfilmordning og DR's produktioner. Det giver mulighed for gensidig påvirkning, eksempelvis fra den eksperimenterende kortfilm til tv's produktioner, og fra det journalistiske tv til den engagerede kortfilm.

Film skal ikke produceres med henblik på tv-distribution, men det er muligt at vise egnede film i tv, og jeg håber, at samarbejdet vil forøge producenternes og fondens interesse herfor.

På samme måde må egnede tv-film i større omfang kunne distribueres som film. Det kan ikke være rigtigt, at ophavsrettlige problemer på dette, som på mange andre områder fortsat skal kunne spærre vejen for hensigtsmæssige distributionsformer til skade for publikum.

Filmskolens kunstneriske leder, instruktøren Bent Christensen mener at hverken filmskole eller filmlov er tidssvarende og at filmbranchen er 10 år bagefter

Den danske filmskole var forældet allerede inden den åbnede! Grundlæggerne anså det for nødvendigt at indordne sig det eksisterende branchemønster og oprettede en institution, som producerede elever, der kunne opuges af industrien til fremstilling af biografilm, korte eller lange. Årsagen til snæversynet var en skrækkampagne, ført over en bred front af branchen, især biografsektoren. Sidst hårdt presset af TV-konkurrencen og groft forbigået i filmloven af 1964.

Skolens filosofi baseredes i starten på pædagogiske fossiler fra østlandene og man isolerede sig i et eksklusivt drivhusmiljø. Da I. C. Lauritzen blev alene, ændrede han klogeligt kursen og anlagde uddannelsen på det praktiske, tekniske og håndværksmæssige. Han lettede adgangskriteriet og gav eleverne mulighed for at lave masser af film, – skolens største aktiv.

Når branchen alligevel ikke åbnede armene, skyldtes det ikke, at eleverne ikke var grydeklare, men at gryderne de skulle puttes i, ændrede form i en bestandig fremadskridende proces. Den danske filmindustri ændrede struktur, så det knagede, men absurd nok uden selv at være det bevidst og derfor uden mulighed for at styre udviklingen. Kun de der kender hovedpersonerne i dansk films top, forstår det er muligt.

Overalt på den vestlige halvkugle var filmindustriernes traditionelle mønstre brudt op og nye strukturer formede

sig i overensstemmelse med den tekniske udvikling og de ændrede kulturvaner. Kun ikke i Danmark! Det er vort nationale særkende, at vi har en forsinket reaktionstid på godt ti år.

Her har det nye mønster tegnet sig, uden endnu at have fundet sin endelige form. Men forandringer som er underkastet regler for elementær udviklingslogik, lader sig ikke standse, og det skulle være muligt at forudse komponenternes ændrede værdier i en ny storstruktur:

Større indflydelse for kreative filmarbejdere, med decentralisering af filmproduktion væk fra de traditionelle producenter. Færre studier, men enkelte store private produktionsenheder med rentable faciliteter. Mulighed for fuld statsstøtte til finansiering, herunder produktionssamarbejde mellem filmindustrien og Danmarks Radio.

Udlejerne vil pr. definition få større betydning og økonomisk indflydelse. Distribution og lancering – dansk og især international – vil få meget central placering.

Friere næring vil rense biografsektoren for forretningsudygtige og lovændringer sikre at biografdrift ikke gøres til profitobjekt. Ukonventionelle forevisningsformer vil opstå i takt med udbygningen af landsomfattende kulturaktiviteter.

Både den private kortfilmsektor og Statens Filmcentral vil få ændret status. Samarbejde med Danmarks Radio vil omfatte produktion og distribution. Private vil desuden, som følge af decentraliseringen og ændrede optagelsesmetoder, kunne optræde som base for fondsstøttede spillefilm.

Det er således ud fra forkerte forudsætninger filmfonden for tiden angribes. Den administrerer en lov, som er skræddersyet til en form som industrien ikke længere har. Derfor passer tøjet ikke, og det er ikke relevant at rette skytset mod fondens administration, som nødvendigvis må skære til efter lovens skabelon, indtil det politisk er erkendt, at den hidtidige forbruger er afgået ved døden og at den nye forbruger har et ganske andet udseende.

Den danske filmskoles nuværende struktur er ikke tidssvarende. Undervisningen må – i første omgang – retningsdrejes så den følger udviklingen og uddannelsen må orienteres mod andre kommunikationsmedier- og metoder. Dette er sket med indeværende semesters start, ved at indlede et samarbejde med Danmarks Radios undervisningsledelse og indføre anvendelse af elektronik, teknisk og æstetisk, som obligatoriske undervisningsdiscipliner.

På længere sigt må uddannelsen anskues i et betydeligt større perspektiv med den målsætning at lovfæste en ko-ordinering af undervisningen inden for alle kommunikationsmedier.

Ikke blot fordi det er en bedre forvaltning af statens midler og en mere rationel udnyttelse af faciliteter og talent, men fordi det er den eneste forsvarlige løsning, som kan opfylde de nye krav, der stilles til fremtidens film- og tv-skabere.

Ministeriet bør nedsætte en kommission med den opgave at finde den praktiske ramme og økonomiske mulighed for en sådan undervisningskoordination.

Kommissoriet skal omfatte kontakt med Statens Teaterskole, Journalisthøjskolen, Universiteterne og alle højere uddannelsesinstitutioner, for at få en helhedsvurdering af kendskabet til brugen af de visuelle udtryksmidler, samt behovet for inddragelse af audio-visuelle hjælpemidler i undervisningen.

I et samfund, hvor forbrugere af finkunst vil være lige så mange som forbrugere af underholdning, hvor video-tape vil spille en afgørende rolle for undervisning og folkeoplysning og hvor elektronik vil revolutionere optagelsesmetoder og distributionsmuligheder, må filmbranchen løfte blikket ud over snævre særinteresser og -anerkende placeringen af Den danske filmskole som et led i et større kulturmønster.